

राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोग National Human Rights Commission of Nepal

केन्द्रीय कार्यालय (Central Office)
हरिहर भवन, पुल्चोक, ललितपुर (Harihar Bhawan, Pulchowk, Lalitpur, Nepal)

प्रेस नोट

(आमसञ्चारका माध्यममा तत्काल उपयोगको लागि)

२०७२ पुष १६ गते

हवाई मार्गबाट न्यानो ओढ्ने ओछ्याउने लत्ताकपडा तत्काल उपलब्ध गराउन नेपाल सरकारलाई आग्रह

भूकम्प पीडितको मानव अधिकारका बारेमा राष्ट्रिय मानव अधिकार आयोगले निरन्तर अनुगमन गरिरहेको छ । आयोगको टोलीले हालै सिन्धुली, रामेछाप, दोलखा, सिन्धुपाल्चोक, काभ्रेपलाञ्चोक, नुवाकोट, रसुवा, मकवानपुर, काठमाडौं, ललितपुर र भक्तपुर जिल्लाका भूकम्प पीडितको अवस्थाको बारेमा अनुगमन गरेको छ ।

चिसोका कारणबाट सिन्धुपाल्चोक, दोलखा, काभ्रेपलाञ्चोक र रामेछापमा उलेख्य संख्यामा भूकम्प पीडितहरुको मृत्यु भएको र यो क्रम बढ्दै जाने अवस्थामा रहेको अनुगमन तथा भूकम्प अति प्रभावित जिल्लामा स्थापित मानव अधिकार घुम्ती शिविरबाट जानकारी प्राप्त भएको छ । खासगरी हिमाली क्षेत्रमा हवाई मार्गबाट न्यानो ओढ्ने ओछ्याउने लत्ताकपडा समेतका सामग्री तत्काल उपलब्ध गराउन आयोग नेपाल सरकारको ध्यानाकर्षण गराउँदछ । भूकम्प प्रभावित व्यक्तिहरु न्यानो लत्ताकपडा लिनको लागि बजारसम्म जान नसक्ने अवस्थामा रहेका छन् । इन्धन अभावले बजारमा ती सामग्रीको अभावको स्थिति छ ।

आयोगको अनुगमनका क्रममा अधिकांश गाविसका भूकम्प पीडितहरुले सरकारद्वारा वितरित रु.१५ हजार रकम प्राप्त गरिसकेको पाइएतापनि सिन्धुली, रामेछाप, सिन्धुपाल्चोक, दोलखा र ललितपुर जिल्लाका केही गाविसहरुमा अझै पनि उक्त रकम वितरण हुन नसकेको पाइएको छ । सरकारद्वारा भूकम्प पीडितलाई न्यानो कपडा किन्नको लागि रु. १० हजार रकम गाविस मार्फत वितरण प्रक्रिया अगाडि बढाइएको भनिने पनि कतिपय गाविसमा सचिवको अभाव र कार्यबोझ आदिका कारण तथ्याङ्क सत्यतामा शंका एवं स्थानीय विवाद समेतका कारणबाट अधिकांश पीडितहरुले उक्त रकम अझै प्राप्त गर्न नसकेको आयोगको अनुगमनबाट पाइएको छ ।

अनुगमनका क्रममा काठमाडौंको चुच्चेपाटी, रसुवाको नौबिसे-लहरेपौवा, नुवाकोटको इन्द्रायणीचौर, भक्तपुरको सानोठिमी, चाँगू, भेलुखेल, सानो व्यासी, भक्तपुर नगरपालिका लगायतका शिविरहरु व्यवस्थित हुन नसक्दा पानी, शौचालय तथा महिलाहरुको सुरक्षा लगायत लैङ्गिक समस्या रहेको पाइएको छ ।

क्षतिग्रस्त भवनको पुनर्निर्माणसम्बन्धी मापदण्डका सम्बन्धमा स्थानीय स्तरमा जानकारी हुन नसक्दा भूकम्प पीडितहरु व्यवस्थित आवासको अधिकारबाट वञ्चित रहेका छन् । चिसोका कारण अस्थायी सिकाई केन्द्रमा पठिरहेका बालबालिकाको अवस्था अत्यन्तै नाजुक रहेको अनुगमनका क्रममा पाइएको छ । स्वास्थ्य केन्द्रहरुमा औषधि र स्वास्थ्यकर्मीको अभावले भूकम्प पीडितहरु आधारभूत स्वास्थ्य सेवाको हकबाट वञ्चित रहेका छन् ।

भूकम्प पीडितलाई वितरण गरिने राहत र सहयोगका कार्यक्रमहरुमा आवश्यक सहयोग पुऱ्याउन आयोग नागरिक समाज, राजनीतिक दल तथा सम्बद्ध सबै निकायलाई आग्रह गर्दछ । अनुगमनमा आयोगका सदस्य प्रकाश वस्ती तथा उच्च अधिकृतहरुको सहभागिता रहेको थियो ।

वेदप्रसाद भट्टराई

का.मु सचिव